

Javaslat a
„Virágos ólomüveg ablak”
települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Tálas-Molnár Erika

Tálas Molnár Erika

Cserkeszőlő, 2024.03.06

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Tálas-Molnár Erika

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Tálas-Molnár Erika

Levelezési cím:

Telefonszám:+36704249412

E-mail cím: molnarerika 85@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Virágos- ólomüveg ablak**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:¹:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:²

- nem**

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Cserkeszlő Köztársaság tér 1. Polgármesteri hivatal; házasságkötő terem

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- települési**   tájegységi   ágazati

amely értéktár neve: **Cserkeszlő Települési Értéktár**

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

A cserkeszlői polgármesteri hivatal dísztermében található a most bemutatott ólomüveg kompozícióra L Szabó Erzsébet üvegművész alkotása. Az egykori tanácsoló házasságkötő termének északi falába a hetvenes évek közepén építettek be, hátulról

¹ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

² Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

megvilágítva lehet megcsodálni az öt méteres ólomüveget. Az alkotást drapp színűre festett gipsz keretbe foglalták, a virágmotívumokat a művésznő öt részre osztotta, az összekötő elemeket is gipsz keret rögzíti. A falba süllyesztve részenként, négy-négy villanykörte világította meg. Olyan, mint egy vakablak. A finom fantázia és részletgazdagság jellemzi az üvegeket, nincs két egyforma motívum, többségében föld színek jellemzik, egy-két kék színű üveg világít ki az összképből. Az ablak felöli utolsó rész hosszan eltört.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Egy országos hírnévnek örvendő üvegművész alkotását mondhatjuk magunkénak mi Cserkeszőlői lakosok. Ezen egyedi és utánozhatatlan alkotások megőrzése és utókornak való megtartása "hivatásunkká" kell, hogy váljon.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

https://www.kozterkep.hu/adattar/lexikon_szocikk/4292

<https://www.kozterkep.hu/48657/viragok#>

Magyar kiállítási, művészeti katalógusok a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményéből L. Szabó Erzsébet üvegtervező iparművész kiállítása (Ernst Múzeum Budapest, 1988)

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat
4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

L. Szabó Erzsébet

Üvegtervező, (Budapest, 1935. november 10. -)

1956: Művészeti Gimnázium, Báthory Júlia üvegművész tanítványa; 1957-1958: Magyar Iparművészeti Főiskola, mesterei: Miháltz Pál, Z. Gács György; 1963-1964: prágai Iparművészeti Főiskola, üvegművészeti szak, Josef Soukup és Stanislav Libenský tanítványa. 1956:

Derkovits-ösztöndíj; 1957: Fiatal Iparművészek Kiállítása, I. díj; 1960: Munkácsy-díj; 1971: ezüstérem és diploma a III. Nemzetközi Ékszerkiállításon, Jablonec; 1980: nívódíj; 1984: érdemes művész. 1955 óta önálló üvegtervező és kivitelező iparművész. 1961-1962-ben az Ajkai Üveggyár tervezője volt, 1965-ben Dűrenben (Német Szövetségi Köztársaság) a Peill és Putzler üveggyár meghívására hutaüvegek tervezésével és színes technológiai eljárásokkal kísérletezett. Egyedi tervezésű és sorozatgyártásra alkalmas műveit a salgótarjáni és tokodi üveggyárakban, később a Műszaki Üvegipari Szövetkezetben és a Szilikátipari Kutató Intézet Üveghutájában kivitelezték. Saját műterme mellett csehszlovákiai üveghutákban is dolgozik. Tervez és kivitelez ún. "hutakész" szabadkézi alakítású üvegfűvott dísz tárgyakat és használati célú üvegeket, tálakat, vázákat, figurális alkotásokat, asztali üvegekészleteket, pohár- és kancsó garnitúrákat. A tömeggyártás igényeinek megfelelő tárgyait színezéssel, csiszolással, maratással stb. díszíti. Az üveg belsőépítészeti jellegű alkalmazása terén is jelentős eredményeket ért el, készít térelválasztó üvegfalakat, ólomfogalású színesüveg ablakokat, plasztikus tükörüveg felületburkolatokat és világítótesteket. A színesüveg, a féldrágakő és a nemesfémek kombinációját sikerrel alkalmazta divatékszerek készítésénél. Az üvegművészet technológiai és díszítő jellegű eljárásaiban két elfogadott és bevezetett találmánya van. 1990 óta foglalkozik egyházi jellegű színes ólomüvegfestéssel. A 60-as évek eleje óta szaklapokban több szócikket publikált, Európa számos országában járt tanulmányúton, részt vett, előadást tartott szakmai konferencián. Kézi gyártású finomüvegekről írt könyve 1980-ban a Műszaki Könyvkiadónál jelent meg.

Mesterei.

- Miháltz Pál, Z. Gács György.
- Egyéni kiállítások.
- 1955, 1965 • Csók Galéria, Budapest

- 1967 • Városi Múzeum, Prága
- 1972 • TV Galéria, Budapest • Képcsarnok, Szeged • Képcsarnok, Veszprém
- 1973 • Művelődési Ház, Zalaegerszeg
- 1976 • Csók Galéria, Budapest
- 1977 • Iparművészeti Vállalat Ajándékcentrum, Balatonfüred • Dimitrov Művelődési Központ, Veszprém
- 1978 • Liszt Ferenc Művelődési Központ, Sopron
- 1980 • Munkás Művelődési Központ, Dunaújváros • Stier Kufstein, Bécs
- 1984 • Csók Galéria, Budapest
- 1988 • Ernst Múzeum, Budapest
- 1997 • Hatvani Galéria, Hatvan.

Válogatott csoportos kiállítások.

- 1957 • Ernst Múzeum, Budapest
- 1958 • Csók Galéria, Budapest
- 1959 • Magyar Iparművészeti kiállítás, Moszkva • Múcsarnok, Budapest
- 1966 • Stuttgart
- 1967 • Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár
- 1969 • Képcsarnok, Szeged
- 1970 • Schwabisch Hall • Miskolci Galéria, Miskolc
- 1971 • Jablonec
- 1974 • Pozsony • Jablonec • Múcsarnok, Budapest
- 1975 • Iparművészeti Múzeum, Koppenhága • Iparművészeti Múzeum, Budapest
- 1979 • Zománc és Üvegművészeti Biennálé, Salgótarján.

Köztéri művei.

- ablakok, lámpák (1969, Martonvásár, Brunswick kastély)
- világítótestek (1969, Pozsony, Hotel Bratislava)
- ragasztott térelválasztó üvegfal (1970, Diplomáciai testületeket Ellátó Hivatal)
- térelválasztó üvegfal (1970, Moszkva, Magyar Nagykövetség)
- maratott térelválasztó üvegfal (1975, Női Gyermekekruházati Vállalat Bemutatót.)
- mennyezetburkolat (1975, Debrecen, Arany Bika Szálló)

- csillárok (1975, Hotel Duna Inter-Continental)
- 1975-1976, Margitszigeti Gyógy szálló
- 1979, Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest
- 1988, Hotel Hilton)
- ragasztott színes térelválasztó üvegfal (1976, Dunapark kávéház)
- ***ólomfoglatatú üvegezés (1977, Cserkeszőlő, házasságkötő terem)***
- színes díszüvegezés (1978, Pipacs étterem)
- üveglablakok (1978, Arany Hordó vendéglő)
- díszüvegezés (1979, Korona cukrászda)
- portál (1979, Keszthely, Gösser söröző)
- színe süveg portál (1980, Mértékutáni Szabóság)
- falburkoló üveglasztikák, csillárok (1988, Hévíz, Hotel Thermal)
- üveglablakok (1990-2001, budapesti, gyöngyösi, siroki, egri, ebesi, rönöki, gödöllői templomokban kaptak helyet).

Művek közgyűjteményekben.

- British Museum, London
- Iparművészeti Múzeum, Budapest
- Janus Pannonius Múzeum, Pécs
- Városi Múzeum, Sárovar.

Irodalom.

- Hárs É.: ~ (kat. bev., Pécsi Galéria, Pécs, 1984)
- Martyn F.: ~ pécsi kiállítása, Jelenkor, 1984/6.
- Tüskés T.: Az üveg költője, Jelenkor, 1984/9.
- Szücs E.: "Jó kapcsolatot teremtettem az üvegfúvókkal", Ipari Forma, 1985/3.
- Vadas J.: A nemzedékek néha találkoznak, Élet és Irodalom, 1988/45.

